

ТЕСТВАНЕ С МАШИНА НА КРАЙНИТЕ СЪСТОЯНИЯ

доц. д-р Десислава Петрова-Антонова

Съдържание

- ❖ Машины на крайните състояния: базови концепции
- ❖ Тестване с машини на крайните състояния
- ❖ Case study: тестване на уеб приложения с машина на крайните състояния

Машина на крайните състояния: необходимост

Тестов модел с поддръжка на множество състояния

- ❖ Особенности на моделите с дърво за взимане на решение, йерархичните контролни списъци и многомерните контролни списъци
 - Наличие на краен брой фази или списъци
 - Всяка фаза или списък са уникални
 - Крайното решение (резултат) се определя еднозначно от елементите в списъците или фазите в дървовидната структура, през които се преминава
- ❖ Особенности при обработката на информация в софтуерните продукти
 - Поведението на софтуера е свързано с повторение на състояния и изпълнението на задачи в цикъл
- ❖ Моделиране на повтарящо се поведение
 - Замяна на точките за взимане на решение в списъците или фази на работа със състояния
 - Замяна на избора на елемент от даден списък или взимане на решение със преход между състояния
 - Осигуряване на връщане назад към предходно състояние

Машины на крайните състояния: базови концепции

❖ Елементи на машините на крайните състояния

- Статични елементи
 - ✓ Състояния и преходи
- Динамични елементи
 - ✓ Входи и изходи

❖ Поведение на машините на крайните състояния

- Във всеки момент от време машината е в определено състояние или в преход между две състояния
 - ✓ При игнориране на фактора време, машината винаги е в точно определено състояние, наречено текущо състояние
- Детерминирана машина на крайните състояния
 - ✓ Изходът и следващото състояние се определят еднозначно от входа и текущото състояние

❖ Графично представяне на машините на крайните състояния с модел на Мили

- Състоянията се представят с възли на граф
- Преходите се представят с насочени дъги между два възела в граф
- Входелите и изходите се представят с теглови коефициенти на дъгите в графа

Машины на крайните състояния: базови концепции

Машины на крайните състояния: примери

- ❖ Изпълнение на програма като машина на крайните състояния
 - Инициализиращо състояние: стартиране на програмата (1)
 - Преход към следващо състояние при използване на потребителска функция или изпълнение на израз или процедура (2)
 - Многократно извършване на преходи с възможност за повторение на състояния (3)
 - Крайно състояние: приключване на изпълнението на програмата (4)
 - При преходите между състоянията може да е необходим вход или да се генерира изход (5)
- ❖ Използване на уеб като машина на крайните състояния
 - (1) Зареждане на страница по подразбиране или потребителски дефинирана страница
 - (2) Щракване върху линк или директно зареждане от адресната лента на страница
 - (3) Многократно преминаване между страници
 - (4) Затваряне на браузъра или спиране на заявките за нови страници
 - (5) Преходите могат да се асоциират със заявки за страница, съобщения за грешка и др.

Конструране на машина на крайните състояния

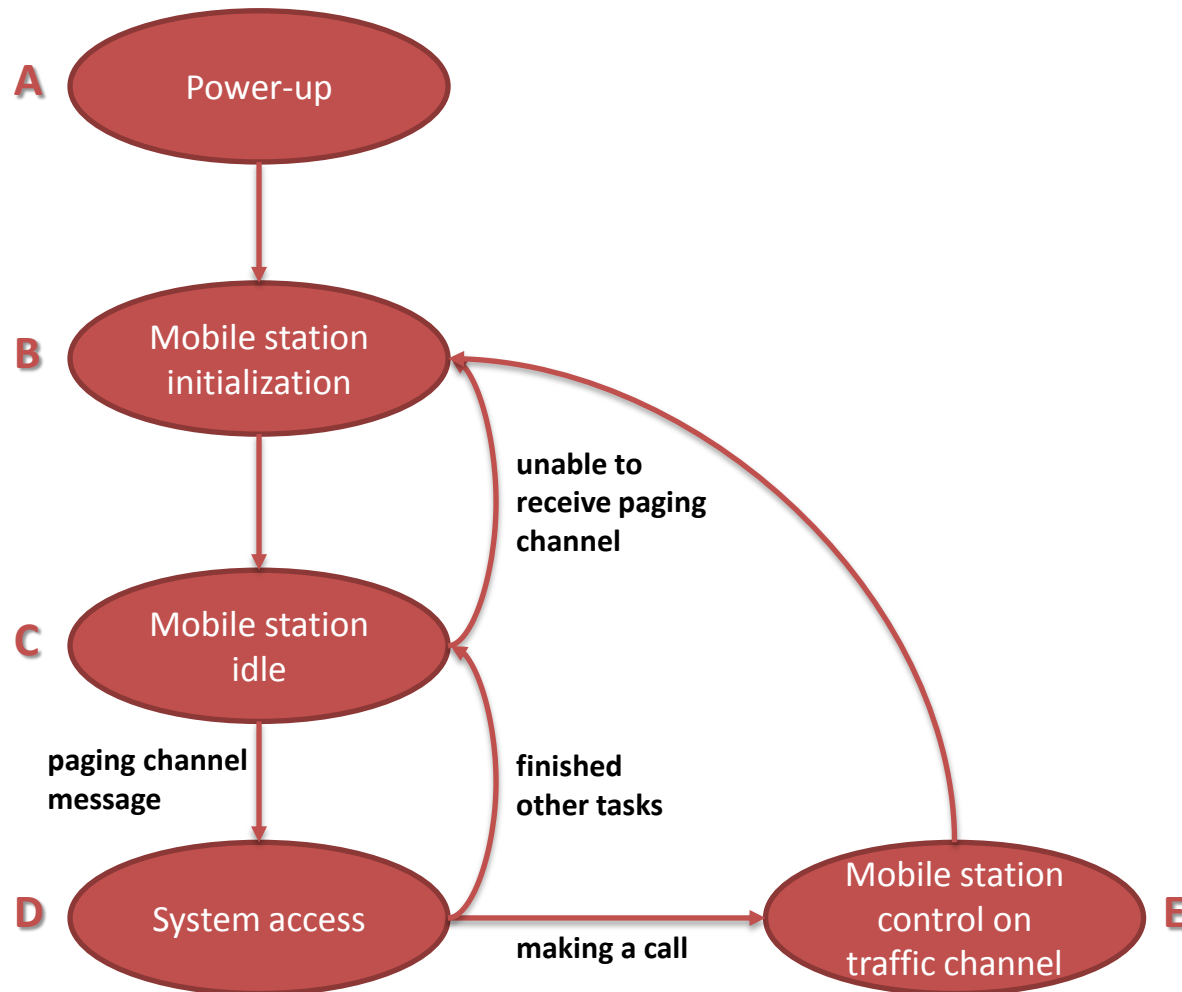

Асоцииране на
операциите с
преходи

Асоцииране на
операциите
със състояния

Машини на крайните състояния: примери

- ❖ Обработка на разговор при клетъчните комуникационни системи

Начини за представяне

	A	B	C	D	E
A	na	-/-	na	na	na
B	na	na	-/-	na	na
C	na	noC/-	na	msg/-	na
D	na	na	done/-	na	call/-
E	na	-/-	na	na	na

- ❖ Формално представяне на графа
 - Множество на състоянията: {A, B, C, D, E}
 - Множество на преходите: пример {C, B, “unable to receive paging channel”, –}

- ❖ Таблично представяне

- Състоянията се разписват по редове и колони
- Редовете представят началните състояния, а колоните – крайните състояния
- Клетките представят входа и изхода за преход от едно състояние в друго
- Клетките, които са празни или маркирани с “na” показват невъзможност за преход между съответните състояния

- ❖ Списъчно представяне, базирано на формалното представяне на граф

- Множеството на състоянията се представя със списък

■ Възможните преходи се представят със списък от вида {C, B, “unable to receive paging channel”, –}

Проблеми при моделирането

❖ Проблеми със състоянията

- Некоректно състояние, определено от некоректно поведение на системата
- Липсващо състояние
- Излишно състояние, определено от недостижимо състояние, до което няма път от инициализиращото състояние

❖ Проблеми с преходите

- Липсващ преход
- Излишен преход, определен от множество преходи до едно и също състояние при един и същ вход
- Некоректен преход, определен от преход към неочаквано състояние или състояние, произвеждащо неочакван изход

❖ Проблеми с входовете

- Проблемите с входовете се интерпретират като проблеми със състоянията и преходите
- Разширение с цел прихващане на невалидни входове
 - ✓ Игнориране на невалиден вход посредством запазване на текущото състояние
 - ✓ Директно прихващане на невалиден вход посредством произвеждане на изход със съобщение за грешка или преход към състояние за прихващане на грешки

❖ Проблеми с изходите

- Проблемите с изходите се интерпретират като проблеми с преходите

Конструране на модел

- ❖ Стъпка 1: Определяне на източник на информация и събиране на данни
 - Външна продуктова спецификация или очаквани потребителски сценарии
 - Вътрешна продуктова информация, налична в документите за проектиране на продукта и програмния код
- ❖ Стъпка 2: Конструране на първоначален модел
 - Идентифициране и изброяване на състоянията
 - ✓ Използване на вложени или йерархични машини на състоянията в случай на прекалено голям брой състояния
 - Идентифициране на преходите с помощта на входни стойности
 - ✓ Създаване на класове на еквивалентност за преходите при много голям или безкраен брой входни стойности
 - Идентифициране на входно-изходните зависимости
- ❖ Стъпка 3: Подобряване на модела и валидация
 - Идентифициране на липсващи състояния и преходи посредством създаване на контролни списъци, базирани на източниците на информация
 - Идентифициране на излишните преходи и състояния посредством **съпоставяне с информацията в източниците** за създаване на модела или извършване **на анализ за достижимост**
 - Идентифициране на некоректни състояния и преходи

Тестване с на машина на крайните състояния

❖ Покритие на състоянията

- Тестовият сценарий е множество от входни стойности, които осигуряват преход от определено начално състояние до определено крайно състояние
- Един тестов сценарий може да осигури пълно покритие на състоянията при наличие на точно едно начално и едно изходно състояния
- При наличие на множество начални и крайни състояния броят на тестовите сценарии нараства

❖ Покритие на преходите

- Входелите се класифицират в класове на еквивалентност, от които се генерират тестови сценарии

❖ Генериране на тестови данни

- Използват се входните стойности, необходими за преход между състоянията

❖ Изпълнение на тестовите сценарии

- Възможност за възстановяване на “текущо състояние” при стартиране на тестовете

❖ Проверка на резултата

- Използват се изходите, получени след преход към следващо състояние

Приложения и ограничения

❖ Приложения на машините на крайните състояния

- Софтуер с потребителски интерфейс
- Системи с ясно идентифицируеми състояния и преходи като системи, работещи в реално време, и управляващи системи
- Обектно-ориентирани системи

❖ Ограничения

- Невъзможност за моделиране на голям брой състояния
- Строга йерархия при йерархичните машини на крайните състояния
- Трудно постигане на покритие при големи системи
 - ✓ Голям брой йерархични машини на крайните състояния
 - ✓ Неравномерно разпределение на проблемите и честотата на използване

Тестване на уеб базирани приложения

CASE STUDY

Особености на уеб базираните приложения

- ❖ Фокусиране главно върху информацията и документите
 - Традиционният софтуер извършва главно изчислителни операции
- ❖ Смесване на навигацията с изчислителната обработка
 - При традиционния софтуер навигацията и изчислителната обработка за отделени
- ❖ Наличие на множество стартови и изходни точки
 - Традиционният софтуер притежава една стартова точка и ограничен брой изходни точки
- ❖ Голям брой навигационни страници
 - Традиционният софтуер притежава ограничен набор от менюта
- ❖ Необходимост от разнообразна поддръжка за софтуерната архитектура и прилежащата инфраструктура

Client (Web browser)

Web server

Middleware

Database

Какво да тестваме?

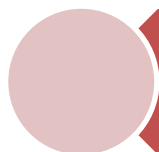
❖ Дефиниция на уеб повреда

- Неспособност за коректно доставяне на информация или документ

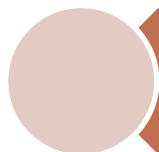
❖ Източници на повреди

- Хостинг и мрежови повреди
 - ✓ Анализират се със съществуващите техники за системни и мрежови проблеми
- Повреди в браузърите
 - ✓ Повредите се третират като повреди в софтуерен продукт и се третират със съществуващите техники за тестване
- Повреди в кода или съдържанието
 - ✓ Тестване на удобство за употреба (usability)
 - ✓ Тестване на надеждност (reliability)
 - ✓ Уеб компоненти (HTML документ, Java, JavaScript и ActiveX, SGI-Bin скриптове, База от данни, Мултимедийни компоненти)

Типове тестване при уеб приложенията

Функционално тестване

Тестване за производителност

Тестване на надеждност

Тестване на удобство за употреба

Тестване на натоварването и стрес тестване

Тестване за съвместимост с браузъра

Тестване с машина на крайните състояния

❖ Конструирание на машина на крайните състояния

- Представяне на всяка страница като състояние, при което всяка страница може да бъде начално или крайно състояние
- Представяне на уеб навигацията с преходи
 - ✓ Обикновено преходите се асоциират с хипервръзки предвид непредсказуемостта при директно въвеждане на уеб адрес в браузъра и избор на съхранена страница (bookmarked favorites)
- Входовете се представят като щракване върху хипервръзките
- Изходите се представят като зареждане на страница със съответно съобщение, съдържащо HTML статус, грешка и т.н.

❖ Ограничения

- Наличие на голям брой страници, което води до голям брой състояния
- Разпределението на проблемите и използваемостта на различните софтуерни компоненти е неравномерно, което изисква извършване на статистическо тестване, базирано на употреба

